

2021. július 8., csütörtök

P9_TA(2021)0358

A makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálata

Az Európai Parlament 2021. július 8-i állásfoglalása a makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálatáról az európai reálgazdaságra gyakorolt hatás fokozása, valamint a döntéshozatal és a demokratikus ellenőrzés átláthatóbbá tétele érdekében (2020/2075(INI))

(2022/C 99/21)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Gazdasági Közösség létrehozásáról szóló, 1957-ben Rómában aláírt szerződésre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen annak 121., 122., 126. és 136. cikkére, valamint 12. jegyzőkönyvére,
- tekintettel a „Pénzügyi, gazdasági és szociális válság: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások (féldős jelentés)”⁽¹⁾ című, 2010. október 20-i, valamint a „Pénzügyi, gazdasági és szociális válság: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások”⁽²⁾ című, 2011. július 6-i állásfoglalására,
- tekintettel a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelvre⁽³⁾,
- tekintettel a költségvetési felügyelet euróövezetbeli eredményes érvényesítéséről szóló, 2011. november 16-i 1173/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁴⁾,
- tekintettel a túlzott makrogazdasági egyensúlytalanságoknak az euróövezeten belüli kiigazítására vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló, 2011. november 16-i 1174/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁵⁾,
- tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló 1466/97/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2011. november 16-i 1175/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁶⁾,
- tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁷⁾,
- tekintettel a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2011. november 8-i 1177/2011/EU tanácsi rendeletre⁽⁸⁾,
- tekintettel a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló, 2013. május 21-i 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL C 70. E, 2012.3.8., 19. o.

⁽²⁾ HL C 33. E, 2013.2.5., 140. o.

⁽³⁾ HL L 306., 2011.11.23., 41. o.

⁽⁴⁾ HL L 306., 2011.11.23., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 306., 2011.11.23., 8. o.

⁽⁶⁾ HL L 306., 2011.11.23., 12. o.

⁽⁷⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽⁸⁾ HL L 306., 2011.11.23., 33. o.

⁽⁹⁾ HL L 140., 2013.5.27., 1. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel a költségvetés-tervezési javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2013. május 21-i 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel „A gazdasági kormányzás keretének felülvizsgálatáról: mérleg és főbb kérdések” című, 2015. június 24-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel „A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználása” című, 2015. február 10-i bizottsági közleményre (COM(2015)0012/2),
- tekintettel a négy elnök „A cél a valódi gazdasági és monetáris unió” című, 2012. december 5-i jelentésére, az öt elnök „Az európai gazdasági és monetáris unió kiteljesítése” című, 2015. június 22-i jelentésére, az Európa jövőjéről szóló, 2017. március 1-jei bizottsági fehér könyvre, valamint a gazdasági és monetáris unió elmélyítéséről szóló, 2017. május 31-i bizottsági vitaanyagra,
- tekintettel az Európai Számvevőszék makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás ellenőrzéséről szóló, 3/2018. sz. különjelentésére,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0055),
- tekintettel „A Covid19-járvány nyomán hozott koordinált gazdasági válaszcselekedések” című, 2020. március 13-i bizottsági közleményre (COM(2020)0112),
- tekintettel a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról szóló, 2020. március 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0123),
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),
- tekintettel az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0442),
- tekintettel a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0441),
- tekintettel a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló, 2020. június 18-i (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Európai szemeszter: az országspecifikus ajánlások fontos kérdésekkel foglalkoznak, de végrehajtásuk még nem megfelelő” című, 16/2020. sz. különjelentésére,
- tekintettel az uniós költségvetési szabályoknak az Európai Költségvetési Tanács általi, a hatos és kettes jogalkotási csomagra összpontosító, 2019. szeptember 11-i értékelésére, az Európai Költségvetési Tanács 2019. október 29-i éves jelentésére, az Európai Költségvetési Tanács Covid19-ről szóló 2020. március 24-i nyilatkozatára, az Európai Költségvetési Tanácsnak az euróövezet számára 2021-ben megfelelő költségvetési irányvonalról szóló, 2020. július 1-jei értékelésére, valamint az Európai Költségvetési Tanács 2020. évre vonatkozó, 2020. október 20-i éves jelentésére,

⁽¹⁰⁾ HL L 140., 2013.5.27., 11. o.

⁽¹¹⁾ HL C 407., 2016.11.4., 86. o.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

⁽¹³⁾ HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

2021. július 8., csütörtök

- tekintettel az Európai Tanácsnak a többéves pénzügyi keretről és a Next Generation EU helyreállítási eszközről, a Covid19-ről, az éghajlatváltozásról, a biztonságról és a külkapcsolatokról szóló, 2020. december 11-i következtetéseire,
- tekintettel a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról, többek között az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az új többéves pénzügyi keretről, a saját forrásokról és a helyreállítási tervről szóló, 2020. május 15-i állásfoglalására ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 21-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 17–21-i rendkívüli ülésének következtetéseiről szóló, 2020. július 23-i állásfoglalására ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel a Bizottság 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégiájára (2020. szeptember 17.) (COM(2020)0575),
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2020. szeptember 16-i álláspontjára ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a „Fenntartható Európa beruházási terv – a zöld megállapodás finanszírozásának módja” című, 2020. november 13-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾,
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²¹⁾,
- tekintettel a Bizottság 2021 telére vonatkozó, 2021. februárban kiadott európai gazdasági előrejelzésére (144. sz. intézményi dokumentum),
- tekintettel az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0105),
- tekintettel „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata – Jelentés az 1173/2011/EU, 1174/2011/EU, 1175/2011/EU, 1176/2011/EU, 1177/2011/EU, 472/2013/EU és 473/2013/EU rendeletek alkalmazásáról és a 2011/85/EU tanácsi irányelv megfelelőségéről” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0055),
- tekintettel a Bizottság 2021 tavaszára vonatkozó, 2021. májusban kiadott európai gazdasági előrejelzésére (149. sz. intézményi dokumentum),
- tekintettel a Bizottság 2021. június 2-i, a „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című közleményére (COM(2021)0500),
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és az Alkotmányügyi Bizottság véleményére (A9-0212/2021),
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,

⁽¹⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽¹⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0124.

⁽¹⁷⁾ HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

⁽¹⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0206.

⁽¹⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0220.

⁽²⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0305.

⁽²¹⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

2021. július 8., csütörtök

- A. mivel az elmúlt 30 évben a gazdasági kormányzási keret számos változáson ment keresztül tervezési és végrehajtási hibáinak kiküszöbölése érdekében, valamint azért, hogy hozzáigazítsák az új gazdasági kihívásokhoz;
- B. mivel a jelenlegi irányítási keret nem mentes a fogalmi és gyakorlati hiányosságoktól, amelyek következtében túlságosan bonyolultak a szabályok, gyenge a végrehajtás, nincs kellő felelősségvállalás, sem szimmetrikus anticiklikus politikák folytatására irányuló ösztönzők; mivel a jelenlegi keret nem tudta csökkenteni az Unión belüli különbségeket, és nem tudta megvédeni vagy ösztönözni a növekedést ösztönző állami beruházásokat;
- C. mivel a pénzügyi világválságot követően a GMU egymást követő reformjai a kockázatcsökkentésre összpontosítottak, de nem vezettek be kockázatmegosztási elemeket;
- D. mivel a makrogazdasági kiigazítási programokat a nemzeti felelősségvállalás hiánya jellemezte, és azok megsértették a végrehajtó országok társadalmi szövetét;
- E. mivel 2015-ben a Bizottság útmutatást fogadott el arra vonatkozóan, hogy miként lehet a legjobban kihasználni a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályai által biztosított rugalmasságot a strukturális reformok, a beruházás és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás közötti kapcsolat megerősítésére;
- F. mivel az Európai Unió számos hosszú távú kihívással néz szembe, a népegészségügyi válságtól kezdve az éghajlati válságon át az állami infrastruktúrába való beruházások hiányáig, amelyek elmélyítik a társadalmi-gazdasági különbségeket;
- G. mivel a párhuzamosan zajló átmenetek jelentette kihívás további közberuházásokat igényel, amelyeket a jelenlegi költségvetési keret akadályoz; mivel mind a köz-, mind a magánszektorbeli beruházások már a válság előtt is elégtelenek voltak a példátlanul alacsony kamatlábak ellenére;
- H. mivel a bruttó állami beruházást csökkentették a pénzügyi és államadósság-válságot követően, sőt, számos tagállamban a nettó állami beruházás egyenlege negatív, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi költségvetési keretrendszer túl recesszív konszolidációs intézkedésekhez vezet, valamint elősegíti a közberuházások visszaesését a költségvetési konszolidáció időszakában;
- I. mivel jelentős beruházás-támogatási hiányok mutatkoznak, amelyeket kezelni kell: 2030-ig évi 470 milliárd EUR hiányzik az uniós környezetvédelmi célkitűzések teljesítésére ⁽²²⁾, évi 142 milliárd EUR a szociális infrastruktúrára, például kórházakra vagy iskolákra ⁽²³⁾, valamint évi 190 milliárd EUR az állami tőkeállomány stabilizálására ⁽²⁴⁾;
- J. mivel az államadósságok szintje már a világválság kezdetén is magas volt, és mivel a példa nélküli gazdasági recesszió, a világválságra válaszul hozott példa nélküli nemzeti költségvetési intézkedések, valamint a fenntartható és inkluzív helyreállítás támogatásának szükségesség hatással lesz az államháztartásokra, aminek következtében az Unió GDP-arányos államadóssága új csúcspontot fog elérni, meghaladva a GDP 100 %-át;
- K. mivel a környezeti ⁽²⁵⁾ és társadalmi fenntarthatóság nem választható el a hosszú távú költségvetési fenntarthatóságot érintő kockázatoktól;
- L. mivel a világválság példa nélküli külső sokkhatást okoz, hatalmas aszimmetrikus hatásokkal, negatívan befolyásolva az uniós gazdasági kilátásokat, valamint elmélyítve a tagállamok közötti különbségeket;

⁽²²⁾ Bizottság, SWD(2020)0098 – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, 2020.5.27., 14–16. o.

⁽²³⁾ Ez a becslés csak az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás (70 milliárd EUR), az oktatás és az élethosszig tartó tanulás (15 milliárd EUR), valamint a megfizethető lakhatás (57 milliárd EUR) kapcsán felmerülő szükségleteket veszi figyelembe. Forrás: Fransen, L., Bufalo, G., Reviglio, E., „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe – Report of the High-Level Task Force on Financing Social Infrastructure in Europe” (A társadalmi infrastruktúra beruházásainak növelése Európában – az európai társadalmi infrastruktúra finanszírozásával foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentése), 2018, 116. o.

⁽²⁴⁾ Bizottság, SWD(2020)0098 – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, 2020.5.27., 18–20. o.

⁽²⁵⁾ Extreme disasters tend to lower economic output (A szélsőséges katasztrófák általában csökkentik a gazdasági teljesítményt, Botzen, Deschenes és Sanders, 2019); az IMF előrejelzése szerint az időjárásal kapcsolatos jelentős katasztrófák negatív hatással lehetnek az egy főre jutó GDP-re, valamint a nagy természeti katasztrófák kezelésére jobban felkészült országok könnyebben enyhíthetik ezt a hatást.

2021. július 8., csütörtök

- M. mivel a világvárvány felerősítette a már meglévő egyenlőtlenségeket és a szegénységet, valamint rámutatott az európai szociális modell és az általa nyújtott szociális védőháló fontosságára;
- N. mivel Európában a gazdasági előrejelzések ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾ többsebességű, nem teljes mértékű és egyenetlen helyreállítást jósolnak; mivel a vakcinázási kampányok felgyorsulóban vannak, és jelentős a kockázata az országok, ágazatok és társadalmi szegmensek közötti különbségek kialakulásának és az egyenlőtlenségek súlyosbodásának, különösen a fiatal munkavállalók, a nők és az alacsony képzettségű munkavállalók tekintetében;
- O. mivel egyes tagállamok esetében továbbra is fennáll a hosszú távú gazdasági károk kockázata, és ezért a támogatások visszavonását olyan intézkedésekkel kell kiegészíteni, amelyek – például átképzési és szakképzési programok révén – megkönnyítik a munkahelyteremtést és a munkaerő átcsoportosítását, valamint szükség esetén jövedelemtámogatást kell biztosítani;
- P. mivel a geopolitikai kockázatok hatással lehetnek az államadósság fenntarthatóságára;
- Q. mivel a diszkrecionális költségvetési támogatás mérete és összetétele tagállamonként eltért, egyértelmű pozitív összefüggéssel a költségvetési mozgástér és a szakpolitikai válaszleptések mérete között, amely aszimmetrikus válaszhoz vezet, emellett növelheti az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának kockázatát a belső piacon és további különbségeket idézhet elő a helyreállítás sebességében;
- R. mivel az Unió válságreakálása ⁽²⁸⁾ megerősítette a GMU-t, és ezidáig sikerült bizalmat teremtenie és megszelídítenie a pénzügyi piacok volatilitását; hangsúlyozza e tekintetben az uniós kötvények kibocsátásának fontosságát;
- S. mivel 2020-ban a Bizottság nyilvános konzultációt kezdett a gazdasági kormányzási keret hatékonyságának értékeléséről, amelyet a Covid19-világvárvány kitörése megszakított;
1. felszólítja a Bizottságot, hogy indítsa újra az európai gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatáról szóló nyilvános vitát, és annak eredményei alapján terjesszen elő átfogó és előretekintő jogalkotási javaslatokat; megjegyzi, hogy a gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatának folyamatát a világvárvány megszakította;

A fenntartható és inkluzív helyreállítást célzó költségvetési politika

2. üdvözli a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválását, amit teljes mértékben indokol a világvárvány gazdasági és társadalmi hatása; megjegyzi, hogy az általános mentesítési rendelkezés nem függeszti fel a Stabilitási és Növekedési Paktum eljárásait, és elismeri, hogy ez lehetővé teszi a Bizottság és a Tanács számára, hogy a Paktum keretében megtegyék a szükséges szakpolitikai koordinációs intézkedéseket, miközben eltérnek a rendes körülmények között alkalmazandó költségvetési követelményektől; kiemeli, hogy az általános mentesítési rendelkezés lehetővé tette a tagállamok számára, hogy nagyon jelentős kiadási és bevételi intézkedéseket fogadjanak el a világvárvány gazdasági és társadalmi hatásának minimalizálása érdekében, és hogy a költségvetési támogatást fokozatosan kell megszüntetni a helyreállítás fenntartására és a gazdasági és társadalmi reziliencia megerősítésére irányuló tagállami erőfeszítések támogatása érdekében; megjegyzi, hogy a jelenlegi gazdasági kormányzási keret kellő mértékű rugalmasságot nyújt a Covid19-válságra adott összehangolt szakpolitikai válaszhoz;
3. üdvözli a Bizottság 2021. március 3-i közleményét, amelyben kifejti az általános mentesítési rendelkezés deaktiválásával vagy aktiválásának folytatólagos fenntartásával kapcsolatos megfontolásait; megjegyzi, hogy figyelembe kell venni a gazdaság állapotának elsősorban mennyiségi kritériumokon alapuló általános értékelését; egyetért azzal, hogy a fő kritériumnak az EU vagy az euróövezet gazdasági aktivitásának a válság előtti állapothoz viszonyított szintjét kell tekinteni; hangsúlyozza azonban e tekintetben, hogy figyelembe kell venni az EU-ban és az euróövezetben az egészségügyi, társadalmi és gazdasági helyzet alakulását is; üdvözli a Bizottság gazdaságpolitikai koordinációról szóló közleményét, amely arról tájékoztat, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének alkalmazása 2022-ben is folytatódik, ám 2023-tól várhatóan megszűnik;

⁽²⁶⁾ A Bizottság 2021. tavaszi gazdasági előrejelzései szerint 2020-ban az EU-ban a GDP 6,1 %-kal, az euróövezetben pedig 6,6 %-kal csökkent. A GDP növekedése rövid távon várhatóan csak lassan fog helyreállni: az EU-ra vetítve 2021-ben 4,2 %-os, 2022-ben 4,4 %-os, az euróövezetre vetítve 2021-ben 4,3 %-os, 2022-ben pedig 4,4 %-os növekedés várható.

⁽²⁷⁾ World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries, (Világ gazdasági kilátások: az eltérő helyreállítások kezelése) IMF (2021. április).

⁽²⁸⁾ Különösen a helyreállítási csomagon és a SURE eszközön keresztül.

2021. július 8., csütörtök

4. úgy véli, hogy a gazdasági kormányzati keret felülvizsgálatára kihívásokkal teli helyzetben kerül sor, melyet az alacsony kamatlábak, a példátlan adósságörökség, valamint egy olyan nagy költségvetési helyreállítási csomag végrehajtása jellemez, amely uniós adósságokból finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokat és hiteleket foglal magában;
5. úgy véli, hogy szükség van az uniós gazdasági kormányzati keret felülvizsgálatára; egyetért az Európai Költségvetési Tanáccsal (EFB) abban, hogy lehetőleg az általános mentesítési rendelkezés deaktiválása előtt ki kell rajzolódnia a felülvizsgált költségvetési keret felé mutató egyértelmű pályának;
6. tudatában van annak, hogy ha a felülvizsgálat csak az általános mentesítési rendelkezés deaktiválását követően kezdődik el, a folyamat nehezebb, vitákkal terhelt és megosztó lehet; ezért úgy véli, hogy a gazdasági kormányzati keret felülvizsgálatának megvitatását már az előtt el kell kezdeni, hogy felmerülne a költségvetési követelményekhez való visszatérés lehetősége;
7. megjegyzi, hogy jelen körülmények között a jelenlegi költségvetési keretrendszer alkalmazása – különös tekintettel a kiigazítási pályákra – az államadósság csökkentésének jelentős felgyorsulásához vezetne, ami veszélyeztetheti a gazdaságok helyreállítási pályáját, és potenciálisan gyengítheti a szabályok tiszteletben tartása melletti tagállami elköteleződést;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy az általános mentesítési rendelkezés aktiválásának időszakában nyújtson egyértelmű költségvetés-politikai iránymutatásokat a tagállamok számára, amelyek célja a prudens középtávú költségvetési pozíció elérése és a költségvetés középtávú fenntarthatóságának biztosítása; az általános mentesítési rendelkezés deaktiválását követően, és amíg a felülvizsgált keret még nem áll rendelkezésre, felszólít a jelenlegi gazdasági kormányzati keret által biztosított valamennyi meglévő rugalmassági mechanizmus, például a „rendkívüli eseményekre vonatkozó rendelkezés” országspecifikus alkalmazására az elhamarkodott költségvetési konszolidáció megelőzése és a hosszú távú károk kockázatának csökkentése érdekében;
9. úgy véli, hogy a gazdasági mutatókat és a kiigazítási pályákat óvatosan kell végrehajtani, ezért kéri a vademecum és a Stabilitási és Növekedési Paktum magatartási kódexének felülvizsgálatát; hangsúlyozza, hogy a költségvetési iránymutatás nem ösztönözhet prociklikus magatartásformákat, elő kell mozdítania a felfelé irányuló konvergenciát, erősítenie kell a fenntartható, inkluzív, zöld és digitális helyreállítást, az európai zöld megállapodáshoz és a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához való hozzájárulás révén, figyelembe kell vennie a tagállamok eltérő helyzetét, valamint ellensúlyoznia kell a makrogazdasági egyensúlyhiányokat;
10. úgy véli, hogy a Next Generation EU (NGEU) által nyújtott hiteleket nemzeti adósságként kell nyilvántartani; felszólítja a Bizottságot, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtási iránymutatásainak aktualizálása során az NGEU által nyújtott hitelekkel finanszírozott kiadásokat ugyanolyan elbánásban részesítse, mint az Európai Stratégiai Beruházási Alapot (ESBA) a rugalmasságról szóló bizottsági közleménnyel összefüggésben;
11. továbbra is expanzív költségvetési irányvonalat szorgalmaz mindaddig, amíg az szükséges a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatásához és a gazdaságokat zöldebbé, digitálisabbá és inkluzívabbá tevő, átalakító erejű változások ösztönzéséhez, miközben középtávon biztosítja a költségvetés fenntarthatóságát; óva int a támogatások idő előtti megvonásától, és egyetért a Bizottság azon javaslatával, hogy a költségvetési politikának agilisan kell maradnia és igazodnia kell a helyzet diktálta változó feltételekhez; úgy véli, hogy a költségvetési támogatási intézkedéseknek a helyreállítás előrehaladtával célzottabbá kell válniuk; támogatja az olyan szakpolitikákat, amelyek a világjárvány aktuális állásához, a gazdasági helyreállítás pályájához, valamint az országok egyéni körülményeihez igazodnak;
12. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok dolgozzanak ki hiteles kilépési stratégiákat a válsággal összefüggő intézkedésekből, anélkül, hogy korlátoznák a jövőbeli költségvetési pályát;
13. megjegyzi, hogy a világjárvány miatt fennáll a tőkefelhalmozás és a munkaerőpiac hosszú távú károsodásának kockázata, ami visszatarthatja a gazdaságot; rámutat, hogy a helyreállítás vélhetően egyenetlen ütemű lesz, és a költségvetési politikának korlátoznia kell a maradandó hatásokat és csökkentenie kell az egyenlőtlenségeket azáltal, hogy a gazdaság és társadalom azon részeit támogatja, amelyek az eltérések nagyobb kockázatának vannak kitéve;
14. felszólítja a tagállamokat, hogy a jó minőségű költségvetési támogatást építsék be hiteles középtávú keretekbe, és készítsenek szilárd középtávú államháztartási terveket annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben expanziós költségvetési intézkedésekre van szükség, azokat növekedésbarát és inkluzív intézkedésekkel támogassák, továbbá a költségvetési politikai anticiklikus szerepének biztosítása érdekében, szem előtt tartva, hogy a szükséghelyzeti költségvetési intézkedések átmenetiek, korlátozottak, és a középtávú költségvetési fenntarthatóság biztosítását célozzák;

2021. július 8., csütörtök

felszólítja a tagállamokat, hogy szükség szerint kövessék nyomon a költségvetési kockázatokat, többek között a függő kötelezettségeket; emlékeztet a fenntarthatósághoz kapcsolódó költségvetési kockázatok nyomon követésének növekvő fontosságára; megjegyzi, hogy az államháztartási gazdálkodás ilyen bevált gyakorlatai növelik az átláthatóságot és elszámoltathatóságot;

15. üdvözli az uniós intézmények és a tagállamok azonnali és összehangolt gazdaságpolitikai válaszingedményeit, amelyek célja a vállalati fizetési képtelenségek száma és a munkanélküliség jelentős növekedésének elkerülése; javasolja, hogy az általános támogatást fokozatosan a vállalati nehézségek és károk kockázatának csökkentésére irányuló célzottabb programokkal váltsák fel; javasolja, hogy az állami támogatást csak a hosszú távon életképes vállalatokra összpontosítsák, az EU zöld és digitális menetrendjének fényében;

16. megjegyzi, hogy a tagállami szintű költségvetési irányvonal és makrogazdasági keret gyakran ösztönzött prociklikus költségvetési politikákat, mind a kedvező, mind a kedvezőtlen időszakokban, azaz nem képeztek elegendő tartalékot egyes időszakokban, máskor pedig nem használták ki kellőképpen a rendelkezésre álló költségvetési mozgásteret; megjegyzi továbbá, hogy a költségvetési mozgástérrel rendelkező tagállamok hamarabb és gyorsabb ütemben tudtak költségvetési ösztönző csomagokat mozgósítani, ehhez kapcsolódó hitelfelvételi költségek nélkül, ami hozzájárult a világválság negatív társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítéséhez;

17. hangsúlyozza a költségvetési politikák szerepét annak érdekében, hogy a tagállamok egyaránt képesek legyenek biztosítani egyrészt a fenntartható, zöld, digitális és inkluzív helyreállítást, másrészt fenntartható költségvetési politikákat és az államadósság hosszú távú fenntarthatóságát;

18. úgy véli, hogy a közös európai költségvetési válasz (NGEU) nélkülözhetetlen a helyreállításhoz; kéri a NGEU-ból származó források gyors és hatékony felhasználását a megállapított kritériumok teljes körű tiszteletben tartása mellett, amely Unió-szerte fontos szerepet játszik majd a fenntartható és inkluzív gazdasági helyreállítás támogatásában, valamint a termelékenység és a beruházások ösztönzésében;

A makrogazdasági jogszabályi keret értékelése

19. hangsúlyozza a monetáris és költségvetési politikák közötti belső kölcsönhatást, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja az EKB megbízatását, függetlenségét és demokratikus legitimitását; megállapítja, hogy e két, megfelelően és felelősségteljesen alkalmazott szakpolitika sikerrel biztosította a Covid19 utáni gazdaságok számára a szükséges támogatást, a monetáris politika a kedvező finanszírozási feltételek fenntartásával, a költségvetési politika pedig a vállalatok, a munkavállalók és az emberek támogatásával, bizonyítva, hogy e politikák készen állnak a válságra való reagálásra; úgy véli, hogy el kell kerülni a költségvetési intézkedések elhamarkodott visszavonását is, mivel az a gazdaságélénkítési program újította ösztönzéssel ellentétes hatást fejthet ki;

20. hangsúlyozza, hogy az elmúlt évek és válságok során a monetáris politika hordozta a stabilizáció fő terhéét; megjegyzi, hogy a világválság okozta válság megmutatta, hogy a stabilizáció terhéét nem lehet kizárólag a monetáris politikára hárítani, és hogy a költségvetési politikának erőteljesebb szerepet kell játszania; bár a jelenlegi laza monetáris feltételek támogatják a gazdaság válságból való kilábalását, óva int a laza monetáris politikai irányvonalra és az államadósság rendkívül alacsony költségeire való túlzott hagyatkozástól;

21. hangsúlyozza, hogy a nemzeti költségvetési politikák az uniós politikákkal együtt fontos szerepet fognak játszani az Európai Unió által az éghajlatváltozás elleni globális küzdelem terén vállalt kötelezettségek és feladatok teljesítésében;

22. hangsúlyozza, hogy vannak olyan strukturális tényezők, mint az idősödés, a növekvő megtakarítások, az alacsony infláció, a beruházási hajlandóság és a termelékenység lassulása, amelyek közép- és hosszú távon alacsonyan tarthatják a reálkamatokat; úgy véli, hogy a makrogazdasági politikáknak foglalkozniuk kell a tartós stagnálás kockázata mögött meghúzódó tényezőkkel, a fenntartható növekedést és a termelékenységet serkentő, kiegyensúlyozott és társadalmilag igazságos reformok révén; emlékeztet arra, hogy a tartós stagnálás tipikus jellemzői egyebek mellett a munkavállalók számának csökkenése, a kereslet alacsony szintje, a túlzott megtakarítások és a befektetések alacsony szintje;

23. hangsúlyozza, hogy készen kell állni kevésbé pozitív forgatókönyvekre is; megjegyzi, hogy a Covid19 okozta sokkhatás növelte a megtakarításokat, és egyes beruházási döntéseket elhalasztottak; rámutat arra, hogy a korlátozások enyhítését és a gazdaság fellendülését követően a magasabb inflációs várakozások miatt emelkedhetnek a kamatlábak; hangsúlyozza, hogy a további tőke mozgósítása érdekében fontos az állami és magánberuházások előmozdítása, különösen

2021. július 8., csütörtök

az uniós helyreállítási erőfeszítések keretében; hangsúlyozza, hogy a növekedés szempontjából nemcsak a beruházások szintje számít, hanem a beruházási programok kidolgozása, minősége és végrehajtása is; megjegyzi, hogy a legutóbbi válság során jelentősen visszaestek a beruházások, és hangsúlyozza a gazdasági fellendülés fontosságát a beruházások jövedelmezőségének növelése szempontjából;

24. úgy véli, hogy egy megfelelő és hiteles gazdasági kormányzási keret a fenntartható költségvetési politikák szükséges feltétele, az adósság- és hiánypályák biztosítják az adósságcsökkentés realisztikus útvonalait a hosszú távú, fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása révén, ugyanakkor kedvező finanszírozási feltételeket biztosítva, különösen hosszú távon; úgy véli továbbá, hogy a keretnek olyan elemeket is magában kell foglalnia, amelyek célja a prociklikus politikák elkerülése és elegendő tartalék képzése a kedvező időszakokban, amely szükség esetén rövid távú makrostabilizáció céljából mozgósítható, valamint a jobb és átlátható kormányzás biztosítása, amely a gazdaságot az emberek szolgálatába állítja;

Átfogó államadósság-fenntarthatósági elemzés

25. megállapítja, hogy az államadósság-szintek jelentősen emelkedtek, majdnem elérve az euróövezeti összesített GDP-arányos adósság 102 %-át, és 2021-ben és 2022-ben ezek további növekedése várható, és hogy egyes tagállamok már jelentős visszamaradt adósságállományt halmoztak fel; megjegyzi, hogy a maastrichti kritériumok meghatározása óta a körülmények megváltoztak; hangsúlyozza ezért, hogy a gazdasági kormányzási keretet a jelenlegi gazdasági környezet kontextusában felül kell vizsgálni, és azt a meglévő keret tapasztalataira építve és a Szerződés maradéktalan tiszteletben tartása mellett a tényekre kell építeni és jövő szempontjait kell a középpontjába állítani;

26. úgy véli, hogy az Unió gazdasági kormányzási keretét felül kell vizsgálni annak érdekében is, hogy egyszerűbbé és végrehajthatóbbá tegyék az adósságra vonatkozó szabályokat, és hogy megfelelő köz- és magánberuházásokkal a hosszú távú gazdasági növekedést támogassa;

27. úgy véli, hogy a felülvizsgált gazdasági kormányzási keretnek meg kell vizsgálnia, hogy miként biztosítható az államadósság csökkentésének országspecifikus üteme, amely mellett biztosítható a hosszú távú költségvetési fenntarthatóság, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés; kéri, hogy az adósságcélok megfelelően tükrözzék az új gazdasági realitást és az országspecifikus kihívásokat;

28. úgy véli, hogy az Európai biztonságos eszközök növelnék a pénzügyi stabilitást, javítanák a monetáris transzmissziós mechanizmust, és hozzájárulnának az euró nemzetközi szerepének erősítéséhez;

29. tudatában van annak, hogy a 2020-as és 2021-es nagyon magas költségvetési hiányok, valamint a névleges GDP-vesztés tükröződni fog az államadósság GDP-hez viszonyított arányában;

30. elismeri, hogy az alacsony kamatkörnyezet csökkenti a költségvetési politikára nehezedő nyomást az államadósság-szolgálat költségeinek csökkentése révén; ragaszkodik ahhoz, hogy az alacsony kamatlábak következményeit, a kamatkörnyezet lehetséges változását, valamint a lehetséges jövőbeli monetáris politikai intézkedéseket megfelelően vegyék figyelembe az államadósság középtávú fenntarthatóságának elemzése során; megjegyzi, hogy a tagállamok kockázati prémiumai emelkedhetnek, különösen a magas vagy növekvő adóssággal rendelkező országok esetében, és hogy ez további nyomást gyakorolhat a költségvetési politikára és a gazdaságra;

31. hangsúlyozza, hogy az adósságszolgálati költségek a belátható jövőben valószínűleg alacsonyak maradnak – annak köszönhetően, hogy az adósságterhek nagy részét a hosszú lejáratú idejű és néha negatív hozamú kötvények teszik ki –, és az elsődleges hiányt ellensúlyozhatják a kedvező kamat/növekedés különbözetek; megjegyzi, hogy az államadósság-szolgálat költségeinek jelenlegi kedvező szintje viszonylag gyorsan változhat, miközben a felhalmozott államadósság fenntartható csökkentése jelentősen hosszabb időt vesz igénybe; úgy véli, hogy az alacsony adósságszolgálati költség előnye, hogy lehetőséget kínál a magas adósságszint fenntartható szintre történő fokozatos csökkentésére, a potenciális növekedés fellendítésére és a gazdaság rezilienciájának növelésére;

32. rámutat, hogy a tagállamok növekedési üteme közötti aszimmetria mögött strukturális problémák húzódnak meg; úgy véli, hogy a növekedés nem az egyetlen célkitűzés, mivel az emberek szolgálatában álló, a zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit elérni képes gazdaság kiépítése célzott szakpolitikai támogatást követel, ideértve a költségvetési erőfeszítéseket is;

2021. július 8., csütörtök

33. emlékeztet a reformokon túl a növekedést serkentő politikák, valamint az olyan fenntartható állami és magánberuházások fontosságára, melyek a növekedési potenciál növelését, a zöld és digitális átállásra összpontosító uniós célkitűzések elérését, a versenyképesség és a termelékenység fokozását és az egységes piac fellendítését célozzák; emlékeztet arra, hogy a jövőorientált beruházások és kiadások kedvező hatást gyakorolnak az államadósság közép- és hosszú távú fenntarthatóságára; felszólítja a tagállamokat, hogy folytassanak fenntartható költségvetési politikát a nemzeti finanszírozású és növekedést támogató közberuházások megőrzése mellett;

34. kéri a Bizottságot, hogy a megfelelő országspecifikus, világos és átlátható kiigazítási pálya meghatározására irányuló szakpolitikai döntéshozatal támogatása érdekében végezzen átfogó és átlátható államadósság-fenntarthatósági elemzést; kiemeli az olyan innovatív eszközök és technikák alkalmazását, mint a stressztesztek és sztochasztikus elemzések, mivel azok jobban tükrözik az államadósság dinamikáját vélhetően befolyásoló kockázatokat – például a kamat/növekedés különbséget, az adósság összetételét, a demográfiát és a fenntarthatóságot – és a közkiadások minőségét;

Az uniós költségvetési politika koordinációs kerete

35. felkéri a Bizottságot, hogy a felülvizsgálati folyamat során értékelje a költségvetési politika szerepét az európai gazdaságban, orvoslva az uniós költségvetési keretben már a járvány kitörése előtt azonosított hiányosságokat⁽²⁹⁾, valamint tekintettel a világválság tanulságaira is;

36. felszólítja a Bizottságot, hogy mérje fel, hogyan lehet előmozdítani a költségvetési fenntarthatóságot és az anticiklikus szabályokat, és fontolja meg a keret egyszerűsítését és a Bizottság autonómiájának javítását a szabályok érvényesítése terén egy nagyobb felelősségvállalást igénylő, elszámoltathatóbb kereten belül; továbbá jól meghatározott és átlátható módon aktivált rugalmassági mechanizmusok létrehozására szólít fel minden olyan esetben, amikor ezt a rugalmasságot a nagyobb hatékonyság és hitelesség biztosítása megfelelően indokolja; hangsúlyozza egy olyan keret fontosságát, amely biztosítja a költségvetési politika koordinációját, figyelembe veszi a gazdaságokban és a finanszírozási feltételekben bekövetkező változásokat, valamint a tagállamok sajátosságait és szakpolitikai célkitűzéseit; úgy véli továbbá, hogy a költségvetési politikák összehangolására vonatkozó uniós keretnek lehetővé kell tennie az EU hosszú távú, fenntartható és inkluzív növekedésének előmozdítását, megőrizve ugyanakkor az adósság fenntarthatóságát fenyegető kockázatokkal szembeni biztosítékokat;

37. tudomásul veszi az Európai Költségvetési Tanács javaslatát, amely szerint az uniós költségvetési keretet három elv alapján kell újraépíteni: i. adóssághorgony, vagyis az adósságrátára vonatkozó célkitűzés és az ahhoz vezető országspecifikus, csökkenő adósságkiigazítási pálya, ii. a költségvetési teljesítmény egységes mutatója, vagyis egy kiadási szabály az adósságrátára vonatkozó célkitűzést meghaladó adóssággal rendelkező országok számára, és iii. egy független elemzésen és tanácsadáson alapuló véleménnyel alátámasztott általános mentesítési rendelkezés;

38. rámutat arra, hogy reális és átlátható módon meghatározott országspecifikus adósságkiigazítási pályára van szükség, mivel azok jobban igazodnak az országok valós helyzetéhez, és jobban tükrözik a tagállami adósságok fenntarthatóságának mértékét;

39. az Európai Költségvetési Tanács javaslatával összhangban úgy véli, hogy amennyiben egy ország államadóssága meghalad egy bizonyos küszöbértéket, egy, a nominális közkiadások terén felső korlátot előíró kiadási szabály⁽³⁰⁾ átláthatóbb költségvetési szabályokat biztosíthat az Unión belül; úgy véli, hogy a kiadásokat érintő felső korlát növelésének ütemét a várt potenciális teljesítménynövekedéstől, a várt inflációtól és az adóssághorgonytól való távolságtól kell függővé tenni; megjegyzi, hogy az adósságszolgálati kiadások és a munkanélküli ellátások (változatlan mértékű) kifizetési nem tartoznak ide, és a kiadások növelését az államháztartási bevételeket módosító diszkrecionális intézkedések (azaz a közvetlen és közvetett adókulcsok változása) hatásával kiigazítják;

⁽²⁹⁾ Európai Költségvetési Tanács (2018), 2018. évi éves jelentés, szeptember, EKT és Európai Költségvetési Tanács (2020), 2020. évi éves jelentés, szeptember.

⁽³⁰⁾ 3–5 évre rögzített felső korlát, amely a várható potenciális teljesítménynövekedéstől, a várható inflációtól és az adóssághorgonytól való távolságtól függ.

2021. július 8., csütörtök

40. megjegyzi, hogy az országspecifikus pálya a tagállamok fokozottabb felelősségvállalása mellett erősíteni fogja a hitelességet és javítja a tagállamok szabályoknak való megfelelését; megjegyzi továbbá, hogy az országspecifikus pályáknak átlátható és átfogó gazdasági elemzésen, valamint a tagállamok és az Európai Bizottság között az európai szemeszter keretében folytatott egyeztetésen kell alapulniuk, amelynek keretében adott esetben konzultálni lehet az Európai Költségvetési Tanáccsal és a nemzeti független költségvetési intézményekkel;

41. hangsúlyozza, hogy a kiadási szabályoknak automatikus stabilizáló hatásuk van⁽³¹⁾; megjegyzi, hogy a kiadási szabályok hatékonyabbnak bizonyultak a költségvetési politika prociklikus tendenciájának csökkentése terén⁽³²⁾; hangsúlyozza az automatikus stabilizátorok fontosságát az egyre bizonytalanabb környezetben; tudomásul veszi továbbá az Európai Költségvetési Tanács arra vonatkozó ajánlását, hogy hozzanak létre kompenzációs számlát, ahol az elsődleges kiadások tervezett nettó növekedésétől való eltéréseket lehet felhalmozni;

42. rámutat, hogy a gazdasági kormányzási keret középpontjában álló mérőszámoknak a politikai döntéshozók által könnyen megfigyelhetőnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük az átláthatóság és érthetőség érdekében, mind a politikai döntéshozók, mind a nyilvánosság számára; megjegyzi, hogy az olyan módszerek, mint a teljesítményrész elemzése nem tesznek eleget e kritériumoknak; hangsúlyozza, hogy a válság utáni időszakban a teljesítményrész körüli bizonytalanság még a korábbinál is jelentősebb lesz; úgy véli, hogy bár a potenciális teljesítménynövekedés nem megfigyelhető, így azt becslés útján kell megállapítani, mégis kisebb valószínűséggel kell felülvizsgálni, mint a teljesítményrészt;

43. az Európai Költségvetési Tanáccsal egyetértésben javasolja, hogy a Bizottság terjesszen elő javaslatot egy általános mentesítési rendelkezés elfogadására, melyet független és jól körülírt gazdasági elemzésen nyugvó vélemény alapján előre nem látható gazdasági fejlemények esetén lehetne alkalmazni, és amelynek célja az összetettség csökkentése, valamint az ez előre nem látható körülményekre való reagálás képességének megőrzése; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy ha egy független testület bevonására kerül sor, akkor további pontosításra van szükség annak összetételével kapcsolatban, a szabályokra vonatkozó döntések objektivitásának biztosítása érdekében, biztosítva annak függetlenségét és garantálva, hogy a folyamat ne szenvedjen késedelmet;

44. hangsúlyozza, hogy amikor az államháztartásra nyomás nehezedik, az a tendencia figyelhető meg, hogy visszafogják a kormányzati beruházásokat; megjegyzi, hogy az EU-ban felmerült gazdasági, társadalmi és környezeti kihívások célzott erőfeszítéseket tesznek szükségessé, különösen a társadalmi reziliencia növelése, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a digitalizáció terén; kiemeli az uniós gazdasági kormányzási keret fontosságát, amely lehetővé teszi a kormányok számára az állami beruházások megvédését az államadósság fenntarthatóságának veszélyeztetése nélkül; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az államháztartás minőségének javítása érdekében; kéri, hogy a felülvizsgált keret helyezzen nagyobb hangsúlyt az államadósság minőségére; kiemeli, hogy a minőségi államháztartás javítja az ország hosszú távú adósságának fenntarthatóságát és fokozza a hosszú távú növekedési potenciált;

45. kiemeli az Európai Költségvetési Tanács azon véleményét, hogy bizonyos jól körülhatárolt, fenntartható növekedést ösztönző kiadásokat mentesíteni kellene az elsődleges kiadások nettó növekedési plafonja alól;

46. hangsúlyozza, hogy a kormányok bevételei fontos részét képezik az államháztartás fenntarthatóságának és stabilitásuk segítheti a hiteles államadósság-csökkentési stratégia biztosítását; felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek további lépéseket az adócsalás, az adókikerülés és az adókijátszás, valamint a pénzmosás ellen; megismétli, hogy a tagállamok e területen tett hatékony intézkedései bizalmat ébresztenek az államháztartás irányítása iránt; megjegyzi, hogy az adóemelés irányába ható nyomás elkerülése érdekében felelősségteljes kiadási politikát kell biztosítani;

47. megjegyzi, hogy az Európai Költségvetési Tanács határozottan kiállt egy közös költségvetési kapacitás európai szintű bevezetése mellett, amely ösztönözhet az uniós költségvetési szabályainak való nagyobb mértékű megfelelésre; megjegyzi továbbá, hogy ezt a véleményt más intézmények, például az IMF és az EKB is osztották;

⁽³¹⁾ Az Európai Költségvetési Tanács uniós költségvetési szabályokról szóló értékelése, különös tekintettel a hatos csomagra és a kettes csomagra: „az elsődleges kiadások nettó felső határának automatikus stabilizáló hatása van: amikor a tényleges teljesítmény növekedésének üteme elmarad a potenciális teljesítménynövekedés ütemétől, az elsődleges kiadások nettó növekedése meghaladja a várt szintet, és a kiadások GDP-arányos növekedése hozzájárul a gazdaság stabilizálásához; ugyanakkor, ha a tényleges GDP-növekedés üteme meghaladja a trend alapján várt szintet, a nettó kiadások GDP-arányos mértéke csökkenni fog.”

⁽³²⁾ Manescu, C., Bova, E. (2021), Effectiveness of national expenditure rules: Evidence from EU member states (A nemzeti kiadási szabályok hatékonysága: Az uniós tagállamokból származó bizonyítékok.).

2021. július 8., csütörtök

48. üdvözlí az NGEU és a SURE kezdeményezést; hangsúlyozza, hogy az NGEU-t az uniós költségvetés által garantált adósságkibocsátás révén finanszírozzák; hangsúlyozza, hogy az uniós adósságkibocsátás⁽³³⁾ új, jó minőségű európai biztonságos eszközöket fog biztosítani; felszólítja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki a helyreállítási csomagban és a SURE eszközben rejlő lehetőségeket a tagállamok közötti konvergencia javítása, az uniós politikák előmozdítása és az EU gazdasági sokkhatásokkal szembeni sebezhetőségének csökkentése érdekében; megjegyzi, hogy a jelenlegi NGEU és SURE eszközöket ideiglenesnek tervezték, és hangsúlyozza a NGEU- és a SURE-kötvényekből eredő adósságok átlátható visszafizetési tervének fontosságát;

A makrogazdasági egyensúlyhiány felügyelete

49. hangsúlyozza a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás fontosságát az EU-n belüli makrogazdasági egyensúlyhiányok észlelése, megelőzése és kezelése szempontjából; tudomásul veszi az Európai Számvevőszék arra vonatkozó megállapításait⁽³⁴⁾, hogy ugyan a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás végrehajtási mechanizmusa általában jól kialakított, a benne rejlő lehetőségeket eddig nem aknázták ki teljes körűen, így nem tudta biztosítani az egyensúlyhiányok hatékony megelőzését és kiigazítását; megjegyzi továbbá, hogy az egyensúlyhiánnyal küzdő tagállamok besorolása nem átlátható, a nyilvánosság nem ismeri az eljárást és annak következményeit, és az ajánlások nem mozdítják elő kellőképpen az említett egyensúlyhiányok kezelésére irányuló szakpolitikai intézkedéseket, különösen az euróövezetben;

50. kéri a riasztási mechanizmus keretében készült jelentés hatékonyabb alkalmazását, ugyanakkor tudomásul veszi a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárásban használt eredménytábla (MIP-eredménytábla) Bizottság általi, legutóbbi technikai felülvizsgálatát, és üdvözlí a jelentést alátámasztó részletes és átfogó elemzést; kitart amellett, hogy a MIP-eredménytáblát adataalapúvá és átláthatóvá kell tenni, valamint egyszerűsíteni kell olyan érdemi mutatókra és küszöbértékekre összpontosítva, amelyek egyértelműbben meghatározzák az euróövezet egyensúlyhiányait; emlékeztet arra, hogy az országspecifikus ajánlásokat a tagállamoknak címzett előretételeként kell megfogalmazni; úgy véli, hogy el kell érni a mérsékelt ajánlásoknak való nagyobb megfelelést, és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljáráshoz kapcsolódó országspecifikus ajánlásoknak az egyensúlyhiányra közvetlen hatást gyakorló szakpolitikai intézkedésekre kell összpontosítaniuk, és adott esetben összhangban kell lenniük az euróövezeti ajánlásokkal;

51. kiemelten fontosnak tartja, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás és a Stabilitási és Növekedési Paktum közötti kölcsönhatás egyértelmű és következetes legyen, mert csak így biztosítható célkitűzéseik megvalósítása;

52. e tekintetben támogatja az Európai Költségvetési Tanács arra irányuló javaslatát, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás során alkalmazott szempontokat a fent említett kiadási szabály meghatározásakor is érvényesítsék, amely szerint – kölcsönös megállapodás alapján – a magas folyófizetésimleg-hiánnyal rendelkező országoknak alacsonyabb felső korlátot kellene meghatározni kiadási célkitűzéseik tekintetében, míg a túlzott külső többlettel rendelkező országok esetében a kiadások növekedésének mértéke magasabb lenne;

53. felszólít a makroprudenciális hatóságok fokozottabb bevonására a makrogazdasági egyensúlyhiányok makroprudenciális szempontból történő jobb észlelése érdekében, valamint a nemzeti termelékenységi tanácsok fokozottabb bevonására a makrogazdasági fejleményeknek a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás során történő jobb megértése érdekében;

Kormányzás

54. hangsúlyozza az uniós intézményi keret és a közösségi módszer fontosságát a szabályok megállapítása és hatékony érvényesítése, valamint a határozott politikai felelősségvállalás és elszámoltathatóság megőrzése és további erősítése szempontjából, és kiemeli, hogy a nemzeti szintű politikai felelősségvállalás vagy elszámoltathatóság hiánya növeli a szabályoknak való meg nem felelés mértékét;

55. ragaszkodik a gazdasági kormányzási keret demokratikus legitimitációjának, számonkérhetőségének és ellenőrzésének megerősítéséhez; úgy véli, hogy a felelősségvállalás javítása érdekében a felelősségi köröket a döntéshozatal vagy a döntésvégrehajtás szintjén kell kijelölni, és a nemzeti parlamenteknek ellenőrizniük kell a nemzeti kormányok tevékenységét, az Európai Parlamentnek pedig az európai végrehajtóké; kiemeli ezért az intézmények szerepét, és hangsúlyozza a felelősségi körök különböző intézmények közötti kiegyensúlyozott megosztásának fontosságát az uniós gazdasági kormányzási keret végrehajtása során;

⁽³³⁾ NGEU- és SURE-kötvények.

⁽³⁴⁾ 03/2018. sz. különjelentés: A makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás ellenőrzése, Európai Számvevőszék.

2021. július 8., csütörtök

56. emlékeztet arra, hogy az európai szemeszter a költségvetési, gazdasági, szociális és foglalkoztatási politikák Unió-szerte történő összehangolásának jól kialakított kerete, amely a fenntartható növekedésre, a fenntartható államháztartásra és a felfelé irányuló konvergenciára vonatkozó hosszú távú uniós célokat támogatja; megjegyzi, hogy a szemeszter kezdettől fogva kiterjedt többek között a pénzügyi ágazattal és az adózással kapcsolatos kérdésekre, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira; megjegyzi, hogy a gazdasági és társadalmi reziliencia további erősítése érdekében az EU-nak teljesítenie kell a szociális jogok európai pillérének elveit; emlékeztet arra, hogy a fenntartható növekedés előmozdítása a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és a költségvetés középtávú fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikák előmozdítását jelenti, továbbá a társadalmilag igazságos strukturális reformok előmozdítását, a növekedési potenciál növelését célzó beruházások fokozását, valamint a fenntartható és digitális gazdaságra való inkluzív átállás támogatását; hangsúlyozza, hogy fontos lenne a foglalkoztatási és szociális miniszterek és a pénzügyminiszterek közötti szorosabb együttműködés a szakpolitikai koordináció terén, különösen az euróövezetben; megjegyzi, hogy az európai szemeszter koncepcióját az uniós gazdasági kormányzás felülvizsgálatának részét képező 1175/2011/EU rendelet vezette be, és hogy üdvözlendő a szemeszter folyamatának javítására irányuló bizottsági javaslatok;

57. rámutat, hogy a felelősségvállalás hiánya az európai szemeszter egyik fő gyengesége; megjegyzi, hogy e keretnek tartalmaznia kell egy sor hosszú távú célkitűzést és uniós iránymutatást, amelyek összehangolják a nemzeti szükségleteket és prioritásokat megfelelően tükröző szakpolitikai döntéseket, az EU és a nemzeti intézmények és érdekelt felek közötti nyílt és inkluzív szakpolitikai párbeszéd alapján; úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz irányítási struktúrájából szerzett tapasztalatok nagyszerűen felhasználhatók a nemzeti felelősségvállalás, az EU stratégiai céljainak előmozdítása, a fenntartható növekedés és az országspecifikus ajánlások területén;

58. felszólít az Európai Parlamentnek az európai szemeszter folyamatába való szorosabb bevonására; hangsúlyozza a mindenre kiterjedő vita fontosságát az átfogó célok és az iránymutatás meghatározása terén;

59. emlékeztet arra, hogy a jogalkotás minőségének javításáról szóló megállapodás megismétli, hogy az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak mint társjogalkotóknak egyenrangú felekként kell gyakorolniuk hatásköreiket, és ezért a Bizottságnak egyenlő módon kell kezelnie őket, továbbá hangsúlyozza a nemzeti parlamentek szerepét és felelősségét; rámutat, hogy az EUMSZ 121. és 126. cikke értelmében az Európai Parlament nem ellenőrizheti és nem módosíthatja a Tanács által az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat;

60. felszólít az uniós és nemzeti szintű demokratikus ellenőrzés szigorítására a nemzeti kormányok felelősségre vonása érdekében; hangsúlyozza, hogy az erősebb nemzeti politikai felelősségvállalás és elszámoltathatóság magasabb szintű megfelelést eredményez; felszólít a parlamentközi együttműködés – többek között költségvetési paktum 13. cikkében előirányzott parlamentközi konferencia – továbbfejlesztésére annak érdekében, hogy szükség esetén érdemi megbeszéléseket lehessen folytatni a kellő időben;

61. elismeri az EU makrogazdasági párbeszédének fontosságát a felelősségvállalás és a szakpolitikai koordináció javítása szempontjából, ezért kéri azok élénkítését a kormány, a munkáltatói szövetségek és a szakszervezetek képviselőivel folytatott, euróövezeti és nemzeti szintű párbeszéd révén, és mindkét szinten kéri eszmecsere kezdeményezését a központi bankokkal;

62. emlékeztet arra, hogy – a jogszabályokkal összhangban – az Európai Parlament illetékes bizottsága felkérheti a Tanács elnökét, a Bizottságot és adott esetben az Európai Tanács vagy az eurócsoport elnökét, valamint a konkrét gazdasági kormányzási eljárások valamelyikének hatálya alatt álló tagállamokat, hogy jelenjenek meg az érintett bizottság előtt;

63. hangsúlyozza a szociális jogok európai pillére és a környezetvédelmi célkitűzések végrehajtásának fontosságát összhangban az Unió éghajlati, környezeti és fenntartható fejlődési kötelezettségvállalásaival; arra ösztönzi a Bizottságot és az Európai Tanácsot, hogy ezeket a vállalásokat vegyék figyelembe az uniós gazdasági kormányzásban; kéri, hogy maradéktalanul vegyék figyelembe a szociális jogok európai pillérének szociális eredménytábláját a szociális jogok európai pillérének alapelveivel kapcsolatos tagállami teljesítmények nyomon követése során; tudomásul veszi a Bizottság kezdeményezését annak megerősítésére, hogy a felülvizsgált szociális eredménytábla az európai szemeszter keretében a szakpolitikai koordinációs keret részét fogja képezni; tudomásul veszi, hogy az uniós vezetők üdvözölték az európai szociális partnerek közös javaslatát a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés mérésére szolgáló alternatív mutatókra vonatkozóan, amelyek kiegészítik a GDP-t mint az inkluzív és fenntartható növekedést szolgáló jóléti mutatót; kéri, hogy a politikai ajánlások jobban tükrözzék az eredménytáblákat;

2021. július 8., csütörtök

64. úgy véli, hogy prioritásként kell kezelni a nemzeti költségvetési politikáknak a Párizsi Megállapodás szerinti uniós kötelezettségvállalásokkal való összehangolását, és hogy a 2020-as éves fenntartható növekedési stratégiában meghatározott versenyképes fenntarthatóság koncepcióját és négy tengelyét továbbra is az EU hosszú távú növekedési stratégiájának átfogó prioritásként kell kezelni, az európai zöld megállapodással összhangban; megjegyzi, hogy az éghajlat valós és súlyos kockázatot jelent a tagállamok költségvetési politikáinak fenntarthatóságára nézve;
65. egyetért az Európai Számvevőszékkel abban, hogy az európai szemeszteren belül javítani kell az országspecifikus ajánlások felépítését és végrehajtását⁽³⁵⁾; javasolja a szakpolitikai ajánlások célzottabb megfogalmazását, rövid és hosszú távú országspecifikus szakpolitikai célkitűzésekkel;
66. üdvözli a független pénzügyi intézmények nemzeti költségvetési folyamatban betöltött szerepét érintő jelentős előrelépéseket, amelyek nyomon követés és független elemzés révén növelik a költségvetési politika átláthatóságát és elszámoltathatóságát; kéri a tagállamoktól annak biztosítását, hogy a független költségvetési intézmények teljesítsék a megbízatásuk és feladataik teljesítéséhez szükséges feltételeket, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell ezen intézmények elszámoltathatóságát az Európai Parlament és adott esetben a nemzeti parlamentek felé;
67. hangsúlyozza, hogy a jobb végrehajtás érdekében minden tagállamnak törekednie kell a határozott felelősségvállalásra a gazdaságpolitikai ajánlások tekintetében, valamint ezzel összefüggésben meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a kölcsönös támogatás, az egymásra gyakorolt nyomás, valamint az ösztönzők és a fékek között;
68. üdvözli az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között létrejött intézményközi megállapodást;
69. felszólítja a Bizottságot, hogy az érdekelt felek és az Európai Parlament megfelelő bevonásával folytassa a makrogazdasági kiigazítási programok kialakításának és végrehajtásának vizsgálatát, különösen tekintettel arra, hogy miként fokozható a döntéshozatali folyamat átláthatósága, demokratikus elszámoltathatósága és az azzal kapcsolatos felelősségvállalás; e tekintetben emlékezteti a Bizottságot és a Tanácsot a 472/2013/EU rendelettel kapcsolatban a plenáris ülésen elfogadott álláspontjára;
70. megjegyzi, hogy a makrogazdasági kiigazítási programból kilépő tagállamok az európai szemeszter keretén belül is fokozott felügyelet alatt állnak, valamint hogy szükség esetén részletes felülvizsgálat végezhető;
71. megjegyzi, hogy az eurócsoport és az euróövezeti csúcstalálkozó informális egyeztető fórumok a Gazdasági és Pénzügyi (Ecofin) Tanácson belül; felszólítja a tagállamokat, hogy a közösségi keretek között járjanak el, biztosítva az Európai Parlament társjogalkotói szerepét és demokratikus felügyelethez való jogát;
72. kéri, hogy az eurócsoportra olyan eljárási szabályok vonatkozzanak, amelyek növelik a döntéshozatal átláthatóságát és demokratikus elszámoltathatóságát; kéri kölcsönös egyetértés kialakítását az eurócsoport és az Európai Parlament között arra vonatkozóan, hogy miként lehetne e célkitűzéseket a leghatékonyabban megvalósítani; hangsúlyozza azon mechanizmusok fontosságát, amelyek lehetővé teszik az euróövezeten kívüli tagállamok számára, hogy adott esetben részt vegyenek a vitában;
73. hangsúlyozza, hogy az EU gazdasági kormányzására vonatkozó döntéshozatali keretnek a közösségi módszer alá kell tartoznia;
74. hangsúlyozza, hogy fontos vitát folytatni a gazdasági kormányzásról az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében a polgárokkal, civil társadalmi szervezetekkel és szociális partnerekkel, valamint egy sor érdekelt féllel európai, tagállami, regionális és helyi szinten; e tekintetben úgy véli, az Európa jövőjéről szóló közelgő konferencia lehetőséget nyújthat arra, hogy megvitassák a nagyobb demokratikus legitimitás biztosítását azáltal, hogy az Európai Parlament nyilvános és demokratikus fórumként nagyobb szerepet kap a gazdaságpolitikai koordináció közös uniós szabályainak meghatározásában és végrehajtásában;
- o
- o o
75. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az eurócsoportnak, a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽³⁵⁾ Európai Számvevőszék.